

Styrelseärende

Diarienummer NVOA-2024-00187

Styrelsen för Nacka vatten och avfall AB

Finanspolicy

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås besluta att:

- anta finanspolicyn enligt bilaga 1
- uppdra till Ekonomichef, med VD som ersättare, att tills vidare för Nacka vatten och avfall AB:s räkning omsätta befintliga lån, samt uppta nya lån, dvs öka företagets skulder, inom den av Nacka kommun vid varje tillfälle fastställda borgensramen och låneram.

Sammanfattning

Nacka kommun har gått med i Kommuninvest och bolaget ska därmed inte uppta låna från Nacka kommun utan från bland annat Kommuninvest. För att Nacka vatten och avfall ska kunna låna från Kommuninvest behöver styrelsen fastställa en finanspolicy samt besluta om vilka som kan öka företagets skulder utifrån beslutad låneram och borgensram för bolaget.

Mats Rostö
Verkställande direktör

Fredrik Kristoffersen
Ekonomichef
Verksamhetsstöd

Bakgrund

Kommunstyrelsen i Nacka kommun beslutade den 2 september 2024 om "Medlemskap i Kommuninvest", "Revidering av reglemente för medelsförvaltning" och "Borgenstak och tecknande av borgensförbindelser".

Fram till sista mars 2025 finns övergångsregler där Nacka kommun kan vara behjälplig med upplåning, men målsättningen är att så snart som möjligt påbörja upplåning i egen regi.

I samband med Mål och Budget 2025—2027 som tas i fullmäktige måndagen den 18 november 2024, framgår att bolaget bland annat kommer att ha en lägre borgensavgift (på 0,3 procent) än räntepåslaget på befintliga lån i den kommunkoncerngemensamma portföljen (0,52 procent).

Ägardirektivet för Nacka vatten och avfall (NVOA) har också ändrats, där man har tagit bort skrivningen om att bolaget ska låna från Nacka kommun. Numera finns ingen skrivning om hur bolaget ska finansiera sin verksamhet.

Utifrån dessa ärenden har kommunen nu gått med i Kommuninvest och lämnat en borgen till Kommuninvest för NVOA. För att NVOA ska kunna genomföra upplåning själv via till exempel Kommuninvest behöver styrelsen fatta beslut om en Finanspolicy och vilka i bolaget som kan öka bolagets skulder utifrån låneram och bergensram.

Ärendet

Utifrån ägarens beslut behöver NVOA:s styrelse fatta beslut om finanspolicy och vilka i bolaget som får ta upp externa lån. Finanspolicyn ska utgå från Nacka kommuns styrdokument och inte ha större risktagande än kommunen har i sina styrdokument. Den framtagna finanspolicyn har godkänts av biträdande ekonomi- och finansdirektören i Nacka kommun och kan därmed fastställas av NVOA:s styrelse. Finanspolicyn tydliggör vad bolaget får göra och inom vilka risker styrelsen är villiga att ta i skuldportföljen. Det vill säga inom vilka ramar som bolaget ska ligga när det kommer till nyupplåningen för att sprida riskerna över flera år och få en mer förutsägbar ränta.

Nuläge

Idag lånar bolaget via Nacka kommuns koncernbank och har en upplåning på cirka 1,5 miljarder kronor. Skuldebrev som bolaget har haft till Nacka kommun, har skrivits om så att förfallodatumen på bolagets skulder till Nacka kommun sammanfaller med förfallodatumen på de obligationer och certifikat som finns i den kommunkoncerngemensamma låneportföljen. Lånen kommer därmed succesivt betalas av och refinansieras med andra lån. Samtliga skulder till Nacka kommun kommer vara återbetalda första september 2028.

Mål och syfte

Syftet med finanspolicyn och beslut om vilka som ska kunna ta upp externa lån är att möjliggöra extern upplåning till NVOA. Dels utifrån det ändrade ägardirektivet för bolaget, samt utifrån ägarens intentioner om att avveckla den kommunkoncerngemensamma skuldportföljen.

Åtgärder

Bolaget har påbörjat arbetet med att gå över till egen upplåning utifrån beslut i Nacka kommun, samt utifrån det ändrade ägardirektivet.

Bolaget har initierat diskussioner med Kommuninvest samt externa banker för att kunna göra en konkurrensutsatt upplåning och jämföra räntan från banker och andra aktörer med räntan som fås genom upplåning hos Kommuninvest inklusive borgensavgift.

Bolaget har tecknat avtal med en extern part för att få specialistkompetens rörande upplåning, skuldhantering, styrdokument med mera, för att säkerställa att bolaget har kompetens som behövs för att förvalta skuldportföljen som till slutet av 2027 bedöms uppgå till 2,1 miljarder kronor.

Tidplan

Efter att styrelsen fattat beslut om finanspolicy och vem som har rätt att uppta lån, kommer bolaget skicka över handlingar och beslut till Kommuninvest. Efter att dessa godkänts av Kommuninvest kommer bolaget kunna påbörja upplåning från Kommuninvest. Parallellt med detta för bolaget diskussioner med storbankerna om möjligheten att uppta lån. Målsättningen är att en första upplåning kommer ske i januari/februari 2025 där upplåningen via Kommuninvest kommer konkurrensutsättas hos andra aktörer för att säkerställa att bolaget får en bra riskspridning och så låg räntekostnad som möjligt. Detta eftersom lån via Kommuninvest även har ett påslag om 0,3 procent i borgensavgift.

Fram till nästa styrelsemöte 20 februari 2025 kommer bolaget se över finanspolicyn, ta fram en intern strategi för upplåningen samt tydliggöra vilken riskaptit bolaget ska sträva efter.

Ekonomi

De ekonomiska konsekvenserna för bolaget kommer långsiktigt att bli positiva.

Kommuninvest är en stor aktör och har fördelaktiga räntor i nivå med vad Nacka kommuns koncernbank har haft.

Nacka kommun har föreslagit att borgensavgiften kommer ligga på 0,3 procent i stället för räntepåslaget som tidigare legat på 0,58 procent och för 2025 kommer ligga på 0,52 procent. Detta kommer innebära lägre räntekostnader på cirka 220 tusen kronor per år och 100 miljoner kronor i lån, samt lägre skattekostnader för bolaget. I slutet av 2028 kommer förändringen att innebära lägre räntekostnader för bolaget, exklusive skatteeffekt, på 4,62 miljoner kronor årligen.

Bolaget kommer även kunna konkurrensutsätta Kommuninvests räntor inklusive borgensavgift med andra aktörer, vilket kommer säkerställa att bolaget får bästa möjliga ränta.

Bolaget kommer initialt att ta in extern kompetens för att säkerställa att styrdokument, arbetssätt finns på plats, rapporter, samt att upplåningen framåt genomförs på ett korrekt sätt utifrån finanspolicyn och balanserar risken långsiktigt. Tjänsten innebär en kostnad på 17 tusen kronor per månad.

Risker

För att hantera riskparametern om ränteförfall inom ett år kommer bolaget att klassa kommunens lån som ligger i den kommunkoncerngemensamma portföljen som fasta räntor och inte rörliga. Detta utifrån att de underliggande skulderna i portföljen är fasta, även om kommunen justerar räntan på lånen var tredje månad utifrån snitträntan i den kommunkoncerngemensamma portföljen.

Det finns även en risk att bolaget inte kommer klara av riskparametern för kapitalförfall under perioden till 2028 eftersom förfallen hänger ihop med förfallen i den kommunkoncernsgemensamma portföljen, vilket har stora förfall under 2027 och 2028.

Bedömningen är att om bolaget lånar upp enligt plan med 300 miljoner per år 2025 och 2026 bör finanspolicyn kunna följas. Om finanspolicyn inte kan följas så behöver styrelsen fatta beslut om avsteg från policyn för att kunna hantera detta.

Uppföljning

Uppföljning om bolagets skuldportfölj kommer ske tertialvis till styrelsen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Ekonomichef i samverkan med VD, samt vice ekonomi- och finansdirektören i Nacka kommun.

Bolagets analys och bedömning

Bolaget bedömer att de föreslagna förändringarna från Kommunen tillsammans med Mål och Budget 2025—2027 kommer att ha positiva ekonomiska konsekvenser på bolaget långsiktigt. Under 2025 kommer förändringarna ha mindre ekonomisk påverkan.

Påverkan på barn/Konsekvenser för barn

Långsiktigt kommer detta förslag att ge lägre kostnader idag och framåt, vilket kommer innebära en bättre ekonomi och förutsättningar i dag och för framtida generationer.